

КАНФЛІКТНАЯ СІТУАЦЫЯ

МЕХАНІЗАТАРЫ ЗМАГАЮЦА ЗА ПРАЎДУ

Справа, пра якую ідзе размова, пачалася пасля сяўбы азімых восенню мінулага года. Тады механізатарам ААТ “Бешанковіцкі Аграсервіс” недаплацілі заробленыя грошы.

Новы дырэктар арганізацыі Дзмітрый Круцілін вырашыў “эканоміць” каля 30 мільёнаў рублёў незвычайным чынам. Загадам ад 27-га кастрычніка 2014-га года ён прымушае бухгалтара пераналічыць заробкі, а брыгадзіра прымушае перапісаць пуцявыя лісты, у якіх праставілі іншую якасць работ. Калі раней якасць работ задавальняла ўсіх і была добрай, то зараз яна была ўжо нібыта “дрэнная”.

У выніку праробленай аперацыі кожны з механізатараў недалічыўся хто мільён, а хто паўтара мільёна рублёў.

Калі б не разліковыя цэтлікі, якія механізатары атрымалі раней, магчыма, “аперацыя” з пуцёўкамі і ўдалася б. Цяпер жа ў людзей узніклі законныя пытанні.

Дырэктар сельскагаспадарчага прадпрыемства спачатку паабяцаў сітуацыю выправіць і грошы вярнуць. Потым абяцаў вярнуць ужо не грошы, а аддаць замест іх зерне. Але час ішоў, і абяцанкі замяніліся пагрозамі, тыпу “можаце ўсе звальняцца”.

Калі ж механізатары напісалі ліст у дзяржаўную інспекцыю Міністэрства працы і сацыяльнай абароны, дырэктар

пачаў пагражаць ім па-іншаму. Маўляў, глядзіце, бо “вы застаецеся жыць тут”.

Што значаць гэтыя ягоныя словы, і калі прадпрыемства аддасць сумленна заробленыя грошы механізатарам, дырэктар “Аграсервіса” мусіць патлумачыць у судзе, куды механізатары рыхтуюць паперы.

Трэба адзначыць, што раённая пракуратура, куды звярнуліся механізатары, стала на бок пакрыўджаных і патрабуе адмены загадаў дырэктара, якія прывялі да канфлікту.

Г.Станкевіч

НАВІНЫ ЭКАНОМІКІ

ПЕРШАЯ ЛАСТАЎКА

Нацыянальныя статыстычны камітэт апублікаваў спіс прадпрыемстваў, якія маюць запазычанасць па зарплате па стане на 1-га лютага 2015-га года. Такое прадпрыемства з’явілася і ў Бешанковіцкім раёне. Гэта КСПУП “Пліссыагра”.

Сярод даўжнікоў Віцебскай вобласці - ААТ “Класіка індустрыі моды”, ААТ “Сцяг індустрыялізацыі”, камбінат шаўковых тканін, завод “Эвістар”, прадпрыемства вылічальнай тэхнікі і інфарматыкі (Віцебск), Гарадоцкі льнозавод, прадпрыемства “Салодкая краіна” (Орша), ААТ “Купцовъ” (Глыбокае), цэлы шэраг

сельскагаспадарчых прадпрыемстваў у раёнах вобласці. У Шумілінскім раёне такіх прадпрыемстваў аж 10.

У цэлым па краіне найбольшая колькасць даўжнікоў па зарплате - больш за 140 - у Мінскай вобласці, найменшая - усяго адно - у Брэсцкай вобласці.

Усяго, па дадзеных Нацыянальнага

статыстычнага камітэта, на 1 лютага зарплату затрымлівалі ў 277 арганізацыях Беларусі. Наймальнікі запазычылі 49,3 тыс. работнікам. Сума пратэрмінаванай запазычанасці склала 171 мільярд, або 0,8% ад фонду зароботнай платы па рэспубліцы за снежань 2014 года.

М.Васільеў

ЧАЛАВЕК ГОДА

ЛЕПШЫЯ ЛЮДЗІ – ЗНОЎ ЧЫНОЎНІКІ

Як паведаміла бешанковіцкая раённая газета, “людзьмі года” ў нашым раёне зноў сталі двое высокіх чыноўнікаў.

Гэта начальнік Бешанковіцкага РАУС Алег Новік і начальнік упраўлення сельскай гаспадаркі і харчавання Сяргей Акуневіч.

Званне “Чалавек года Віцебшчыны” заснавана па ініцыятыве старшыні аблвыканкама Аляксандра Косінца і прысуджаецца раз у год у 20 намінацыях. Лік уладальнікаў заўсёды аднолькавы - 100 чалавек.

Сярод лаўрэатаў 2013-га года па Бешанковіцкаму раёну таксама былі амаль спрэс адны чыноўнікі. Гэта пракурор Андрэй Шклярэўскі, інжынер па ахове працы, пенсіянер Леанід Рымашэўскі, начальнік раённага

аддзела Фонда сацыяльнай абароны насельніцтва Марыя Варошка, дырэктар Бешанковіцкіх перасоўных меліяратыўных сетак Іван Карпук. Іхнюю кампанію разбавіў толькі адзін рабочы чалавек: аператар машыннага даення з “Наватара” Святлана Чэрапава. Нагадаем, што і залетась лаўрэатамі 2012-га года былі таксама адны чыноўнікі. Гэта кіраўнік раёна Леанід Пянькоўскі, дырэктар ПМК-41 Віктар Грышан, старшыня праўлення РСТ Галіна Галенка і дырэктар “Белкатламаша” Віктар Краўчанка.

Першапачаткова, у 2009 годзе, за званне “Чалавек года” была ўстаноўлена

грашовая ўзнагарода лаўрэатам у памеры 80 базавых велічынь (тады гэта было 2 800 000 рублёў, або 983 даляры). У 2010 годзе суму павялічылі да 285 базавых велічынь (па тых часах 9 975 000 рублёў, або 3 311 даляраў). У 2013 годзе памер грашовай узнагароды скарацілі да 100 базавых велічынь (10 мільёнаў рублёў, або 1 197 даляраў).

А вось у нашых сенненскіх суседзяў быў іншы крытэрыў вылучэння лаўрэатаў. У 2013-м годзе там імі сталі электрагазаваршчыкі і трактарыст-машыніст. У Гарадоцкім раёне - начальнік участка і кухар рэстарана.

Г.Станкевіч

Партал твайго горада: <http://beshankovichy.by>

НАШЫ КОШТЫ

СВІНІНА ДАРАЖЭЙ, ЧЫМ У СТАЛІЦЫ

На Камароўцы свініну прадаюць па 60 тысяч рублёў, у Бешанковічах па 130 000. У нашым раёне пасля ліквідацыі Свіцінскага свінакомплексу набыць мяса па прымальнай цане стала праблематычна.

Прыкладам, “Мясная лаўка”, што месціцца ля ўваходу ва ўніверсам, прапануе мяса па 106 900 рублёў за кілаграм, мінскія каўбаскі па 131 400. Цэны на мяса і паўфабрыкаты ў самім універсаме таксама зашкальваюць.

А вось у Мінску на Камароўскім рынку адновяцца суботнія продажу свініны ў расек па дэмпінгавых цэнах. Кілаграм такога мяса абыйдзецца пакупнікам у 60 тысяч рублёў.

Распродаж таннай свініны задаволяць на Камароўцы 14, 21 і 28 лютага. Кожную суботу чатыры арганізацыі - ААТ “Жывінка”, ААТ “Азарэнне” і два мінскіх холадакамбіната - будуць завозіць на рынак парадку 5 тон свініны.

- Лічбы не канчатковыя, яны

будуць карэктавацца. Арганізацыі гатовы паставіць столькі мяса, колькі будзе неабходна, - адзначае начальнік харчовага аддзела галоўнага ўпраўлення спажывецкага рынку Мінгарвыканкама Таццяна Баршчэўская. - Мы называем гэтую акцыю па продажы свініны на Камароўскім рынку гандлёвай інтэрвенцыяй. Падобныя акцыі маюць намер праводзіць і ў далейшым.

Дарэчы, такія ж акцыі праводзілі ў канцы лістапада мінулага года. Тады “акцыйная” свініна ў расек прадавалася па 63 тысячы рублёў за кілаграм. Характэрна, што сярэдняя цана па горадзе складала такую ж суму, адзначаюць у галоўным

упраўленні спажывецкага рынку Мінгарвыканкама.

Паводле дадзеных Белстата, у снежны кілаграм свініны (акрамя бескасцёвага) абыходзіўся менчукам ў сярэднім у 78.520 рублёў.

Адзначым, што свініну ў расек прадаюць далёка не ўсе мінскія магазіны. Гандлёвыя сеткі часцей прапануюць пакупнікам асобныя часткі, а таму цана атрымліваецца вышэй. Да прыкладу, у “Еўраопце” кілаграм замарожанай тазасцегнавай свініны каштуе 104.500 рублёў, а ў “Кароне” - 99 900 рублёў (тазасцегнавая частка) і 162 950 рублёў (шыяная частка).

Г.Станкевіч
па матэрыялах ТУТ.БУ

ЛЮТАЎСКІЯ БЕШАНКОВІЧЫ

Такою зімой, як сёлета, любя слухаць прагноз надвор’я: дзесьці ідзе снег штодня, а ў нас – па вялікіх святах. Над галавою ў небе зорак срэбраныя сузор’і, калі не прыгнешся – зачэпішся і страсеш якую на хату.

Штораніцы блукаю па горадзе знаёмымі сцежкамі. А восьмай асвятленьне вуліц ужо не працуе, а хаты расквечаныя сакавіцкімі ўсмешкамі. Чаму? Лютаўскія каты збіліся з панталыку і марцуюць!

Горад не спіць. Ён пацягваецца да храбусцення, – (іншыя думаюць, гэта храбушча лёд пад нагамі) даядае апошнія дровы, скідвае шэранькія адценні, прыхарошвае фізіяномію пад патухлымі ліхтарамі.

Коўзаюся па сцежках крывых і слізкіх, ўспамінаючы пры гэтым д’ябла і іншую нечысць, побач хтосьці ўспамінае маіх родных і блізкіх – крый вас Божа, у цямрэчы штосьць пакалечыць!

Успываюць паводзіны ў экстрэмальных сітуацыях. Колькі разоў заракаўся хадзіць толькі праспектамі! Трэба ж дажыць нейк да вясновых вакацый – бо хто ж будзе вучыць дзетак берлінскаму дыялекту?

Г. Станкевіч

ПРЫДАРОЖНЫ СЭРВІС

НА НОВАЙ АЎТАЗАПРАЎЦЫ

Калі вы хочаце сапсаваць сабе настрой ужо з раніцы, то пад’едзьце на новую аўтазапраўку каля Бешанковічаў.

Хаця яна працуе ўжо больш за два месяцы, але да гэтага часу ў рабочы стан прыведзеныя не ўсе заправачныя калонкі. А на працуючых калонках збіраюцца вялікія чэргі, так што запраўка за 10 хвілін вам здасца яшчэ райскай.

Многія аўтааматары сведчаць, што на старой запраўцы блізу вёскі Крывіна абслугоўванне вялося хутэй.

Г.Станкевіч

НАВІНЫ КУЛЬТУРЫ

АДНОВЯЦЬ ГАБРЭЙСКІЯ
СТАРАДАЎНІЯ МОГІЛКІ

Прадстаўнікі габрэйскай абшчыны Віцебска і Санкт-Пецярбурга ініцыявалі добраўпарадкаванне аднаго з самых старых габрэйскіх пахаванняў у Беларусі - могілак у горадзе Бешанковічы Віцебскай вобласці.

Пра гэта паведаміў карэспандэнту БелТА кіраўнік габрэйскай абшчыны Віцебска, гісторык і журналіст Аркадзь Шульман.

"Апошнія пахаванні тут праводзіліся некалькі дзесяцігоддзяў таму. Паколькі ў Бешанковічах ўжо няма габрэйскай абшчыны, а ў тых старых-габрэяў, хто дажывае тут свой век, не хапае сіл на расчыстку могілак, яно парасло лесам і хмызняком, скрозь завалы часам цяжка прабрацца да пахаванняў. Два гады таму быў праведзены суботнік, але могілкі зноў прыйшлі ў запустэненне.

Ініцыятыва добраўпарадкавання была падтрымана мясцовымі ўладамі. У добраўпарадкаванні прыме ўдзел група з Віцебска, Мінска, Санкт-Пецярбурга, чые продкі жылі ў прыгожым мястэчку

Бешанковічы. Падахвоціліся паўдзельнічаць і хлопцы з наваполацкага моладзевага грамадскага аб'яднання. Таксама абяцаў далучыцца мясцовы лясгас, на тэрыторыі якога размешчаны могілкі. І мы запрашаем усіх неабыхавых далучыцца да гэтай акцыі", - сказаў Аркадзь Шульман.

Паводле інфармацыі галоўнага захавальніка фондаў раённага гісторыка-краязнаўчага музея Станіслава Леоненка, могілкі з'яўляюцца аднымі з старажытных габрэйскіх пахаванняў у Беларусі, якія найбольш добра захаваліся. Яны займаюць тэрыторыю ў 4 га (у тым ліку абвалаваныя - больш за 2 га) і налічваюць звыш 200 надмагілляў, якія бачныя на паверхні. Пад зямлёй жа знаходзяцца яшчэ сотні, а, магчыма, і тысячы. Згодна з надпісам на камянях на іўрыце,

самае старое пахаванне датуецца 1703 годам.

Старшыня рэспубліканскага фонду "Халакост", дырэктар "Музея гісторыі і культуры яўрэяў Беларусі" Вадзім Акапян, які далучыўся да ініцыятывы, дадаў, што па ўсёй Беларусі налічваецца звыш 200 закінутых яўрэйскіх могілак, і сіл іхніх таварыстваў не хапае на тое, каб прывесці ў парадак ўсё. У год добраўпарадкоўваецца адны-двае.

Летам пачнуцца работы па расчыстцы тэрыторыі могілак у Бешанковічах ад завалаў. Плануюцца чэрвеньскі і жнівеньскі працоўныя лагеры. Энтузіясты будуць рады ўсім, хто захоча прыняць удзел у працы па добраўпарадкаванні могілак або ўнесці свой матэрыяльны ўклад.

Кацярына Князева
БелТА

ПАМЯТНЫЯ КАМЯНІ
НА ІВАН-ПОЛІ

26-гастудзеня 1564-гагодана Іван-полі (за 10 км на поўдзень ад Бачэйкава, блізу вёскі Іванск) адбылася Ульскай бітва. Нашы продкі, якія служылі нашай тагачаснай дзяржаве – Вялікаму княству Літоўскаму, разграмілі маскоўскае войска,

што рабавала наш край.

У любой іншай краіне падобнае поле вайскавай славы з'яўлялася б месцам паломніцтва. Сюды б везлі кветкі вясельных паязды, тут адбываліся б самыя розныя ўрачыстасці. Але мы

адзначаем іншыя святы.

Праўда, памяць пакрысе вяртаецца ў аблудныя галовы нашчадкаў. Пра тое сведчаць памятныя камяні, якія па восені з'явіліся на полі беларускай вайскавай славы.

Г.Станкевіч

ВАЙНА НА ЎКРАЌНЕ

РАСЕЯ ЎЗЬНЯЛА МЕЧ НА ЎКРАЌНУ

Аўтар кнігі "Недаваяваўшыя", пра якую пойдзе гаворка, — доктар мэдыцыны, вэтэран Другой сусьветнай, прафэсар Іван Данілаў. Сёньня ён — госьцем перадачы "Вольная студыя".

— **Іван Пятровіч, «недаваяваўшыя» — гэта хто?**

— Гэта расейскія экстрэмісты і нацыянал-радыкалы. Яны лічаць, што Украіна і Беларусь — не самастойныя дзяржавы, а часткі былой Расейскай імперыі. Чаму гэтыя імперскія апэтыты ў іх праявіліся менавіта цяпер — цяжка сказаць. Ёсць такі расейскі гісторык, доктар гістарычных навук, былы супрацоўнік Расейскага інстытуту стратэгічных дасьледаваньняў Аляксандар Сыцін. Ён неаднойчы пісаў, што пэўныя колы ў Крамлі хочуць адрадыць імперыю ў межах 1913 году. І палкоўнік Таццяна Грачова, супрацоўніца расейскай Акадэміі Генэральнага штабу, таксама пісала пра аднаўленьне імперыі. Я думаю, што гэта такая агульная ўстаноўка. Цяжка сказаць, у каго першага яна зьявілася, але людзей, якія так думаюць, пры Крамлі шмат, у тым ліку старых вайскоўцаў. Я ня ведаю, чаму Пуцін арыентуецца на выжываючых з розуму старых генэралаў.

— **Маскоўскія фэдэральныя тэлеканалы на ўсе лады прапагандуюць гэтак званы «русский мир», які паўсюль трэба бараніць. Чаму гэтаму «русскому миру» цесна на велізарным абшары ад Смаленска да Ўладзівастоку?**

— Экспансіянісцкая

тэндэнцыя ў крамлёўскай палітыцы была заўсёды. Я добра ведаю польскую мову, бо вучыўся ў польскай школе, неаднаразова бываў у Польшчы. Пару гадоў таму я гасьцяваў у Катавіцах у свайго знаёмага, чытаў там польскія газэты. І мне запомнілася назва аднаго артыкула — «Без Украіны ня будзе Расейскай імперыі». Палякі тады радаваліся, бо імперыя ім надакучыла. Яны добра памяталі паўтара стагодзьдзі расейскай няволі і думалі, што гэтага ніколі больш ня будзе, імперыя сканала. На жаль, не сканала. У адным палякі мелі рацыю: без Украіны расейская імперыя немагчымая. І таму Расея ўзялася за Украіну. Праўда, расейцы лічылі, што Украіна — гэта некалькі правінцый: Львоўшчына там, Харкаўшчына, Палтаўшчына... Яны не ўлічылі таго, што агрэсія Расеі зьяднае ўкраінскі народ. Украінцы, ды і ўвесь сьвет, пабачылі, што зь сябе ўяўляе пучынская Расія. Можна сказаць, што Расея ўзяла меч на Украіну.

— **У расейскіх СМІ за міталагемай са знакам плюс — «русский мир» адразу ідзе міталагема са знакам мінус — «бандэраўцы». Вы прайшлі вайну, ваявалі ў партызанах, прычым на Палесьсі, на беларуска-ўкраінскім памежжы. Што вы можаце сказаць пра «бандэраўцаў», пра ўкраінскую паўстанцкую**

армію?

— Мы зь імі часта сустракаліся, і да 1943 году не было ў нас зь імі ніякай непрыязні. Але потым быў загад, каб ад іх адмежавацца і супраць іх ваяваць. Але ж мы не ваявалі, бо ў нас з украінцамі быў адзін вораг. У іх, праўда, ворагаў было два. Іхны лёзунг гучаў так: «Бі гада-маскаля і тупалобага немца». І ўсё ж яны тады ваявалі ня так супраць маскалёў, як супраць немцаў. І яны вялікую тэрыторыю вызвалілі ад немцаў. Таму Першы ўкраінскі фронт і прасунуўся так хутка да польскай мяжы. Мушу адзначыць, што байцы УПА ня толькі савецкага генэрала Ватуціна сьмяротна паранілі ў 1944 годзе каля Любяшова, але пад Ковелем забілі нямецкага генэрала Віктара Лютцэ, асабістага сябра Гітлера. Таму я заўсёды ведаў, што яны ваявалі і супраць немцаў — як і мы. А немцы сапраўды былі тупалобымі палітыкамі. Яны арыштавалі Сыцяпана Бандэру і да канца 1944 году пратрымалі яго ў канцлягеры. Ці ведаюць пра гэта ў Маскве, калі гавораць, што Бандэра — прыслужнік фашыстаў? Бандэра — нацыянальны герой Украіны. Праўда, нядаўна адзін расейскі аналітык, прызнаўшы факт знаходжаньня Бандэры ў нямецкім канцлягеры, сказаў, што яго там добра кармілі... Я не магу гэтае глупства камэнтаваць.

ВЯСКОВАЕ ЖЫЦЦЁ

ДВОР НІЗГАЛАЎСКІЯ
ПРАБЛЕМЫ

Сельскагаспадарчае прадпрыемства “Аграсервіс” аб’ядноўвае сёння землі былых калгасаў “Бачэйкава”, “1-е Мая”, “Свяча”, “Двор Нізгалава” і саўгаса “Сокарава”.

Але справы ў такога гіганта сёння ідуць не вельмі. Пра тое сведчыць складаная сітуацыя, якая склалася ў асобных падраздзяленьнях гэтага гіганта.

Напрыклад, у былым калгасе імя Дзімітравы, ён жа “Нізгалава”, аніякіх перспектываў няма. Сёння механізатары, якія маюць больш за 20 выхадаў на працу, атрыманоўваюць за месяц менш 2 000 000 рублёў. Рабочы дзень цягнецца ў іх з 8 да 16 гадзін. Яны перавозяць корм з палёў на фермы. Прычым перавозяць на адлегласць да 20 кіламетраў. На ўвесь былы калгас штодзень выдзяляецца каля 100 літраў дызпаліва, якога хапае, каб заправіць пагрузчыкі тры-чатыры трактары з прычэпамі.

Той, хто стаіць на рамонце, атрыманоўвае ў лепшым выпадку тыя ж два мільёны. Гэта калі ў цябе ёсць усе выходы, бо за ремонт пагадзінна не плацяць.

Людзі прыходзяць на працу, хочуць працаваць, а працы няма, бо на рамонце няма запчастак. Расцэнкі ў параўнанні з мінулым годам, са слоў механізатараў, панізліліся. Калі летась за ремонт адной бараны плацілі 70 000 рублёў, то сёлета толькі 58 000.

У калгаснай майстэрні ў Двор Нізгалаве халодна. Толькі нядаўна, у лютым, вокны ўсё ж забілі плёнкай. Механізатары пастаўленыя ў вельмі жорсткія ўмовы, калі яны рызыкуюць

страціць сваё апошняе здароўе.

Калі механізатары пачалі змагацца за свае правы і звярнуліся ў пракуратуру, у Двор Нізгалава пачало наезджаць больш чыноўнікаў. Яны абвінавачваюць у цяжкай сітуацыі мясцовага ўпраўляючага падраздзяленнем. “Народнае радыё” перадае, што чыноўнікі пагражаюць яму адказнасцю, “калі ён не ўціхамірыць сваіх пісак”.

Калісьці вёска Двор Нізгалава была цэнтрам невялікага ўтульнага калгаса, дзе я пачынаў сваю працоўную дзейнасць. Зараз вёска апынулася на мяжы вымірання. Спачатку тут “рэфармавалі”, а потым і зачынілі школу. Праз пару гадоў зачынілі музей і бібліятэку, якія месціліся ў школьным будынку. Пакуль што тут працуе пошта, магазін і клуб. Але няма аніякай гарантыі, што праз два-тры гады ад гэтых устаноў не застанецца толькі ўспамін. Апошні год у вёсцы няма і вадаправоднай вады — усё рамантуецца свідравіна.

Людзі шукаюць, куды б можна было адсюль уцекчы. І ўцякаюць, калі дзесьці знаходзяць працу. Але ж ёсць тыя, хто адпрацаваў тут дзесяцігоддзі, амаль усе сваё жыццё. Яны не хочуць нікуды з’язджаць. Але і не могуць мірыцца з той сітуацыяй, якая склалася ў іхняй гаспадарцы. Хто ім дапаможа?

Г.Станкевіч

АБ’ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Крывінка» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі “Крывінку”, то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале <http://kamunikat.org>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: <http://kamnikat.org/kryvinka.html> каталагу “Прыёдыка” для далейшага выкарыстання яшчэ да з’яўлення газеты на паперы.

ПРЭЗІДЭНСКАЯ КАМПАНІЯ

САЛОДКАЕ СЛОВА «БАЙКОТ»

Большасць лідараў апазіцыі зараз схіляецца да таго, што адзіным кандыдатам ад дэмакратыі на выбарах павінен быць Мікалай Статкевіч. А ў выпадку нерэгістрацыі Статкевіча апазіцыя пагражае байкотам выбараў.

Большасць лідараў апазіцыі зараз схіляецца да таго, што адзіным кандыдатам ад дэмакратыі на выбарах павінен быць Мікалай Статкевіч. Тое, што ён знаходзіцца ў вязніцы, па іх меркаванні, не павінна перашкаджаць яму быць кандыдатам на пасаду прэзідэнта Беларусі. І размова ідзе не пра сімвалічнае кандыдацтва, з падрыхтаваным дублёрам Статкевіча.

Але па існуючых беларускіх законах наўрад ці гэта магчыма. Кандыдат на прэзідэнта павінен не толькі стварыць ініцыятыўную групу (з гэтым якраз праблемаў не будзе), але і асабіста зарэгістраваць групу ў ЦВК для збору подпісаў. Да таго ж, ён павінен прадставіць і пэўны пакет дакументаў, напрыклад, падатковую дэкларацыю. Як Статкевіч можа сабраць гэтыя дакументы і падаць іх у ЦВК — не вядома.

Увесь разлік грунтуецца на тым, што Статкевіча павінны вызваліць. Як мяркую папечнікі Статкевіча Сяргей Скрабеч, стварэнне ініцыятыўнай групы можа ісці пад лозунгам: «Мы, грамадзяне Рэспублікі Беларусь, патрабуем вызвалення палітычных зняволеных Статкевіча, Аліневіча, Дзядка, Васьковіча, Пракапенку, Рубцова і далучаемся да ініцыятыўнай групы па вызваленні Мікалая Статкевіча кандыдатам у прэзідэнты Рэспублікі Беларусь». І суправаджаць шырокай грамадскай кампаніяй «Свабоду Статкевічу і ўсім палітвязням».

Экс-кандыдат у прэзідэнты,

лідар «Еўрапейскай Беларусі» Андрэй Саннікаў падтрымаў Скрабча. Ён заявіў: «Найбольш разумным на сёння з'яўляецца тая прапанова, якую агучыў Скрабеч: стварыць ініцыятыўную групу па вызваленні Статкевіча кандыдатам у прэзідэнты, патрабаваць яго рэгістрацыі і адначасова вызвалення яго і ўсіх астатніх палітвязняў». Прычым Саннікаў прапануе вылучаць Статкевіча ўсур'ёз: «Толькі без адгавораў, якіхсьці запасных варыянтаў і дублёраў».

Лічыць такі варыянт рэальным і кіраўнік зарэгістраванага ў Чэхіі «Маладога фронту» Зміцер Дашкевіч: «Вылучэнне Мікалая Статкевіча адзіным кандыдатам — самая прымальна, зразумелая, ясная і лагічная стратэгія, якая можа быць... Я ўпэўнены, што калі дэмакратыя вылучаць Мікалая Статкевіча ў якасці адзінага кандыдата, то ён выйдзе на волю ўжо ў бліжэйшы час. Зарэгіструюць яго ў якасці кандыдата ці не — гэта ўжо больш складанае пытанне. Але ўлады вымушаны будучы вызваліць Статкевіча і іншых палітвязняў».

Безумоўна, вылучэнне Статкевіча кандыдатам у прэзідэнты як форма змагання за ягоную свабоду — гэта вельмі моцны крок. Але нават калі ўлада вызваліць Статкевіча і зарэгіструе ініцыятыўную групу, у яго будзе не знятая на той час судзімасць, а «такіх не бяруць у прэзідэнты».

У выпадку нерэгістрацыі Статкевіча апазіцыя пагражае байкотам выбараў. «Павінна быць прынцыповая лінія: альбо

Статкевіч становіцца адзіным кандыдатам і вылучаецца патрабаванне аб яго вызваленні, рэабілітацыі і рэгістрацыі, альбо байкот», — мяркую Саннікаў. «Калі Статкевіча не зарэгіструюць, то ўдзельнічаць у гэтых выбарах нельга. У сітуацыі наяўнасці ў Беларусі палітвязняў адзінай формай удзелу ў выбарчай кампаніі можа быць толькі байкот», — кажа Дашкевіч.

Ці ёсць байкот выйсцем для апазіцыі? Палітолаг Аляксандр Класкоўскі з гэтым не згодны катэгарычна: «Найперш, пра байкот кажуць тыя сілы і структуры, якія не маюць вялікага рэальнага патэнцыялу і актыўна. Хаця тут усё адносна: увогуле апазіцыя зараз, мякка кажучы, не ў лепшай форме.

Але структуры, у якіх ёсць пэўная сетка актывістаў: напрыклад, кампанія «Гавары праўду!», Рух «За Свабоду!», якія, пры тым, што ўсе салідарныя ў тым, што выбараў у Беларусі няма, абмяркоўваюць удзел у кампаніі, як магчымасць кантакту з электаратам і працоўнае сваіх ідэй».

«Іншыя структуры становяцца на максімальна пазіцыі. Гэта гучыць прыгожа, але іншым

разам складаецца ўражанне, што імя Статкевіча, ягоны статус палітвязня — гэта проста прыкрыццё, каб прыгожа выйсці з гульні», — наракае палітолаг.

Па словах Класкоўскага, палітолагі напісалі ўжо стосы працаў па тым, што байкот у Беларусі немагчымы. «Для сапраўднага байкоту трэба мець яшчэ большы ўплыў на масы, чым дзеля ўдзелу ў выбарах, каб паралізаваць выбарчы працэс. Аднак у апазіцыі зараз не тыя магчымасці і не той уплыў, не той аўтарытэт», — заўважае ён.

Няма ніводнага прыкладу, калі байкотам абвалілі дыктатуру. «Затое ёсць прыклады ашаламляльных выбараў, калі апазіцыя ўступала ў барацьбу

на абсалютна не роўных умовах, і раптам пад ціскам форс-мажорных абставінаў рэжым абвальваўся. І сёння якраз такая сітуацыя: і ў плане фінансавым, і знешнепалітычным, калі ў маленькай Беларусі пад уплывам магутных знешніх чыннікаў сітуацыя можа змяніцца самым непрадказальным чынам за некалькі месяцаў. І, магчыма, больш мудрым ёсць прынцып Напалеона: «Увяжамся ў бойку, а там будзе бачна». Гэты ж прынцып, дарэчы, скарыстоўваў і Уладзімір Ленін, які з купкай бальшавікоў перакуліў магутны царскі рэжым», — лічыць Класкоўскі.

Сяргей Пульша
«Новы час»

НАШЫ СУСЕДЗІ

МЫ СИЛЬНЕЕ,
ПОТОМУ ЧТО С НАМИ ПРАВДА

«Когда враг увидел, что мирный аншлюс Украины в Таможенный союз захлебнулся, он решил танками и «Градами» расчленить Украину», — заявил президент страны Петр Порошенко вечером 20 февраля на площади Независимости в Киеве на церемонии памяти погибших год назад активистов Евромайдана.

«Этой авантюре также не удалось стать реальностью. Украинская армия при всенародной волонтерской поддержке остановила врага на дальневосточных рубежах. Рожденные не для войны, украинцы, мирные украинцы, потому что мы мирный народ, взяли в руки оружие и остановили хорошо вышколенную армию — одну из самых мощных в мире и на континенте», — приводит слова Порошенко пресс-служба президента.

Он подчеркнул, что на Майдане боролись не только и не столько с марионеточным режимом Януковича, сколько за европейское будущее Украины. По словам Порошенко, именно подвиг Небесной сотни вдохновил сотни тысяч украинцев на борьбу с российской агрессией.

«Нам противостоит мощный враг, значительно более многочисленный, чем мы, и, к сожалению, гораздо лучше вооруженный. Планы напасть на нас он вынашивал годами. Он готовил именно для этого свои вооруженные силы и формировал у нас внутри страны «пятую колонну». Но мы все равно сильнее,

потому что с нами правда, и мы сильнее, потому что с нами бог. Для нас это война за свою землю, за нашу землю — война справедливая, а для противника — нет! И это признано всем миром, потому что весь мир сейчас солидарен с Украиной», — сказал президент.

Глава государства подчеркнул необходимость сохранения единства.

«Мы это продемонстрировали на фронте и сейчас отнюдь не допустим внутреннего фронта, над открытием которого очень упорно работают спецслужбы соседнего государства, сея страх, панику, неверие в наши силы и недоверие украинцев друг к другу. Мы ломаем этот сценарий и победим, как побеждали до сих пор», — заявил Порошенко.

Порошенко настаивает на новых санкциях против России. В случае дальнейшего нарушения боевиками минских договоренностей от 12 февраля ЕС и США должны ввести новые санкции против России, заявил Петр Порошенко 20 февраля в телефонном разговоре с вице-президентом США Джоозефом Байденом.

По сообщению пресс-службы украинского руководителя,

стороны «обсудили ситуацию, которая сложилась из-за многочисленных нарушений боевиками на Донбассе режима прекращения огня вопреки минским договоренностям», а также «необходимость скоординировать позицию и дальнейшие действия США, ЕС и Украины».

«При этом Петр Порошенко настоял, что в случае, если ситуация не улучшится, США и ЕС должны ввести дальнейшие санкции против России и принять меры для усиления обороноспособности Украины», — отмечается в пресс-релизе.

Порошенко и Байден затронули вопросы подготовки и координации возможного размещения миротворческой миссии на Донбассе. Президент Украины также подчеркнул, что всевоинноплённые незаконно задержанные граждане страны должны быть освобождены согласно договоренностям.

Это уже второй за последние три дня разговор Порошенко и Байдена. В первом украинский руководитель заявил о необходимости немедленных действий для «остановки срыва минских договоренностей».

«Белапан»

ПАДАТКОВАЯ ПАЛІТЫКА

НАЛОГ НА ДОЛГИ

Платить налог теперь нужно и с денег, которые взяты в долг у соседа.

Платить подоходный налог с 1 января нужно не только с зарплаты, но и с денег, которые взяты в долг. Например, у соседа или заграничного друга, пишет «Вечерний Гродно».

Новшество затронет в первую очередь людей, которые при заполнении декларации о доходах и имуществе объяснят, что квартиру или машину купили за взятые в долг деньги. При этом долговая расписка может быть оформлена хоть пять лет назад.

К таким же кредитам и займам отнесли доходы от иностранных организаций и предпринимателей. Как сообщили в ИМНС по Гродненской области, исключением может быть ситуация, когда в долг дал близкий родственник, свояк, опекун, попечитель и подопечный. Кстати, после возвращения долга налог можно вернуть. Для этого нужно написать заявление и принести налоговому инспектору документ, который подтвердит возврат займа. Новый договор займа для возврата текущего долга таким документом не считается.

С 1 января налоговики не будут доказывать, работал предприниматель или отдыхал, чтобы привлечь его к уплате налогов. Сделав это помогут объявления в газете.

С этого года в Налоговом кодексе появилось понятие «осуществление деятельности плательщика». К примеру, если предприниматель опубликовал объявление в газете и интернете об оказании услуг или принял заказ, то считается, что в этом месяце он работал и обязан заплатить единый налог.

Ставки единого налога для ИП в Гродненской области выросли в среднем на 15–20 процентов. Такое решение принял областной «совет депутатов» 20 января. Как сообщили в ИМНС Гродненской области, добавлены или откорректированы некоторые виды деятельности, а также установлены новые размеры ставок единого налога. Например, гродненцы, которые торгуют продуктами и одеждой на рынках, будут платить соответственно 730 и 700 тысяч вместо 600 тысяч рублей в месяц.

Пока еще используются старые ставки. Новые будут действовать с момента официального опубликования решения облсовета на Национальном правовом интернет-портале.

Следят за валютой. Налоговая инспекция теперь знает о том, сколько валюты покупает каждый белорус. С 1 января отменена банковская тайна, и эти данные попадают в налоговые базы данных.

<http://www.charter97.org>

НАША РАЗВІЦЦЁ

БЕЛАРУСЬ ПОЛЗЕТ В ТУПИК

На протяжении последних шести лет социологи отмечают спрос на кардинальные перемены, которые «устойчиво предъявляет большинство белорусов». Но каких перемен требует общество?

В апреле 2013 года на вопрос НИСЭПИ: «Какие реформы, на Ваш взгляд, А.Лукашенко должен провести в течение следующих 12 месяцев?» — самыми популярными оказались следующие варианты ответов: «Повысить минимальную зарплату» — 61,7% и «Повысить пенсии» — 41,8%».

Ни власть, ни народ не хотят реформ в классическом понимании. Поэтому слабая оппозиция зря обольщается, твердя, что большинство в Беларуси — за перемены.

Но перед нами встает неразрешимый вопрос: кто и как может инициировать реформы, которых не хочет ни власть, ни народ?

«Свободные новости плюс» поинтересовались мнением эксперта НИСЭПИ Сергея Николюка.

— **Руководство Беларуси больше не в состоянии выполнять социальный контракт. В силу этого власть окончательно переходит от ставки на модернизацию к идее мобилизации (дисциплина, борьба с коррупцией и тунейдцами, замораживание цен), де-факто переформулировав его: вместо «лояльность в обмен на рост доходов» белорусам предлагается «лояльность в обмен на выживание». В чем суть нового контракта?**

— За последние 15 лет темпы роста доходов населения являлись двузначными. Этот период в нашей новейшей истории закончился, но население еще не осознало этот факт. Мало ли проблем возникает: мы пережили 2009 год, 2011-й, о которых уже забыли. Однако на самом деле ситуация изменилась кардинально: период устойчивого роста как таковой закончился. Ресурс белорусской модели исчерпан. Но это не главная проблема. Исчерпан ресурс культуры, на которую модель опирается.

С моей точки зрения, населению понадобится минимум два года на осознание того, что тренд развития принципиально изменился, что впереди будет только хуже.

Прежний контракт, когда власть обеспечивала белорусам двузначный рост доходов, закончился. И вертикали больше нечего предложить обществу, кроме «стабильности и спокойствия».

В недавнем обращении Лукашенко откровенно сказал: «Главная ценность, за которую мы должны благодарить судьбу, — это мир. Мир в наших семьях, в нашей

стране, в отношениях между людьми... Нет у человека ничего дороже жизни. И нет права более важного, чем право на жизнь».

Четвертое Всебелорусское собрание в рамках прежнего социального контракта наметило новые рубежи: к 2015 году средняя зарплата должна была приблизиться к тысячи долларов. Однако об этом вспоминать сегодня не принято. Впереди, безусловно, нас ждет пятое Всебелорусское, но никаких цифр грядущего роста на пятилетку мы не услышим.

Как пел Высоцкий, «скажи еще спасибо, что живой...»

— **«Мир и стабильность», которые Лукашенко понесет в 2015 году гражданам, безусловно важны. Однако белорус привык думать своим карманом — этот тренд поддерживался несколько последних лет. Заменит ли «мири стабильность» экономическое благосостояние населения?**

— О каких временных рамках идет речь?

Если не произойдет ничего сверхординарного (а сверхординарное может произойти в России, где предпримут такие действия, последствия которых предсказать просто невозможно) до конца года, я думаю, в рамках нового контракта «лояльность в обмен на выживание» Лукашенко все свои задачи в 2015-м решит. Приближающиеся выборы не станут событием, которое изменит установившиеся тренды.

В определенной степени предыдущая избирательная кампания стала событием: с конца 2007-го вплоть до приснопамятного 19 декабря в стране осуществлялась политика либерализации.

Сейчас никаких новаций, если не считать замены самого контракта, не ожидается; в рамках этого контракта власть проведет выборы. Никаких сдвигов не произойдет при условии, что мы вынесем за скобки российский фактор.

— **Стране нужны реформы, которые власть не хочет проводить. Почему? Ведь без перемен невозможно удовлетворить потребности населения.**

— Главная задача власти — не удовлетворять потребности населения, а оставаться властью.

Прежде чем ставить вопрос о реформах, нужно ответить на другой вопрос: а что понимать под ними? Реформы

— это деятельность по расширению пространства свободы. Если проводить такие перемены, они, безусловно, убьют эту власть гораздо раньше, чем доведенное до отчаяния население окажется способно на политические действия.

Когда заходит речь о реформировании, иногда чиновники говорят очень правильные и глубокие вещи. Несколько месяцев назад я услышал, что необходимо отделить собственность от управления. Белорусская система выстроена по принципу унитарного предприятая, т.е. с одним владельцем. Имя владельца УП «Беларусь» известно. Но проблема в том, что оно состоит из встроенных в него УП. На идеологическом совещания весной 2013 года Лукашенко заявил вертикали: «Вы там маленькие «президенты» на своих участках, у вас достаточно широкие полномочия и функции, стиль работы примерно такой же...»

Нам кажется, что у нас в стране один президент, на самом деле каждый руководитель у нас — президент на своем посту. Страна построена по принципу поместий, вложенных друг в друга. Каждый начальник — помещик: помещьем губернатора является область, директора школы — школа и т.д.

В УП власть от собственности и не должна быть отделана. Отсюда простой вопрос к реформаторам: вы собираетесь проводить изменения внутри УП или реформировать УП как таковое? Проводить серьезные реформы внутри бесполезно, потому что в нем существуют рамки дозволенного, за которые выйти невозможно. Если вы собираетесь реформировать само УП как принцип организации, первый вопрос: а с владельцем реформы согласованы? Лично я не слышал ни одного заявления по поводу готовности к такого рода преобразованиям. Более того, почти в каждом выступлении он доказывает: этот принцип незыблем.

Так о каких реформах мы говорим?

— **Ни власть, ни народ не хотят ничего делать для перемен, но жадут лучшей жизни. Беларусь зашла в тупик?**

— Состояние страны я характеризую одной короткой фразой: «Беларусь выпадает из тележки».

Главное противоречие нашего времени, как объясняли мне в свое время преподаватели марксизма-ленинизма, заключается в противостоянии между

системой капитализма и системой социализма. С падением последнего исчезло и противоречие.

Основное же противоречие нашего времени состоит между миром динамики и миром статики. Главным источником динамики с начала Нового времени выступает западно-христианская цивилизация. Способность динамично развиваться сегодня демонстрируют страны рисовой культуры. В аутсайдерах — исламский мир. Он неспособен вписаться в современность. Отсюда его агрессивность.

Западный мир вышел на такой уровень сложности (социальный, политический, экономический, технический), который уже не способен повторять российская цивилизация. А мы являемся ее частью.

На цивилизационной шкале российская цивилизация находится ближе к исламской, чем западно-христианской. Вспышка агрессии, которую мы сегодня наблюдаем по отношению к Украине, — попытка отвлечь общество от внутренних проблем. То же самое происходит с исламским миром. Это агония культуры, исчерпавшей ресурс развития.

Мы — часть системы, у которой нет будущего, но есть шанс стать частью западно-христианской цивилизации. Этот путь сейчас активно осваивают осколки бывшей восточно-христианской цивилизации (Греция, Румыния, Болгария и т.д.). Процесс смены цивилизационной идентичности чрезвычайно сложен. Для того, чтобы в этом убедиться, достаточно взглянуть на Грецию.

Белорусская модель — в полном тупике. У тупика, как я уже отметил, культурное, т.е. цивилизационное измерение.

С одной стороны, Лукашенко считает Беларусь частью Европы («мы европейцы»). С другой на претензии Запада отвечает: «Психология нашего народа такова, что нельзя заставить его перепрыгнуть через несколько этапов развития и оказаться «в счастливом демократическом будущем». Логика развития всех государств мира говорит о необходимости спокойного, эволюционного, поступательного развития».

Замечательные слова.

Но Лукашенко у власти уже 20 лет. Пора бы и отчитаться, сколько шагов белорусскому народу удалось сделать в «направлении демократии».

Владимир Журавок
«Свободные новости плюс»

ПЕРЫЯД ТУРБУЛЕНТНАСЦІ

РАСПАД «САЦЫЯЛЬНАЙ ДЗЯРЖАВЫ»

Калі я ў апошні дзень мінулага году напісаў блог пад назвай «Сардэчна запрашаем у нестабільнасьць», які быў перадрукаваны іншымі інтэрнэт-парталамі, то «Советская Белоруссия» абрынулася на мяне з рэзкай крытыкай аж у двух матэрыялах. Маўляў, усё гэта лухта, аўтар скажае сьветлае аблічча беларускай сацыяльнай мадэлі.

Прайшло няшмат часу. У панядзелак 23 лютага ў перадачы «Форум» тэлеканалу «Беларусь 1» першы віцэ-прэм’ер Васіль Мацюшэўскі адзначыў, што эканоміка Беларусі ўступае ў перыяд турбулентнасьці.

Вось урад распрацаваў праграму сваёй дзейнасьці, якая прадстаўлена 25 лютага Палаце прадстаўнікоў і зацьверджана дэпутатамі. Урадоўцы прапануюць тры сцэнары разьвіцьця падзеяў у эканоміцы ў залежнасьці ад усясьветных цэнаў на нафту і абменнага курсу расейскага рубля. У такіх умовах ні пра якую стабільнасьць і гаварыць не выпадае.

Праграма практычна ня ўтрымлівае канкрэтных лічбавых паказчыкаў. Увогуле, называць прапанаваны дакумэнт праграмай цяжка. Гэта набор добрых пажаданьняў, і ня больш за тое. Але цяжка чакаць ад ураду нечага іншага. Бо ён не вызначае эканамічнай палітыкі, гэтая функцыя застаецца за Лукашэнкам.

А той заявіў на нядаўняй прэсавай канфэрэнцыі, што пакуль ён займае пасаду прэзыдэнта, то ніякіх рэформаў у краіне ня будзе. Кола замкнулася.

Варта звярнуць увагу на такі нюанс. Ідэалёгічны канструкт пра Беларусь як сацыяльную дзяржаву — адно з галоўных прапагандысцкіх клішэ. Але па меры скарачэньня рэсурсаў, пагаршэньня эканамічнага становішча элементы сацыяльнасьці паступова зьнікаюць. І ў адукацыі, і ў ахове здароўя доля платных паслугаў толькі расьце. Калі параўноўваць з эўрапейскімі суседзьмі, то, фактычна, у Беларусі да праяваў «сацыяльнай дзяржавы» можна аднесьці толькі нізкія камунальныя тарыфы, невысокія кошты грамадзкага транспарту і адносна невялікі ўзровень беспрацоўя, абумоўлены тым, што дзяржпрадпрыемствам было забаронена звальняць супрацоўнікаў. То бок дзяржаўны сэктар выконваў ня

толькі эканамічную, але і сацыяльную функцыю, забясьпечваючы насельніцтва працай.

Але факты сьведчаць пра тое, што гэтая апошняя функцыя дзяржаўных прадпрыемстваў ліквідуецца. Не да жыру. Паводле Deutsche Welle, пачалося значнае скарачэньне штатаў нафлягманах беларускай прамысловасьці. За дзевяць месяцаў мінулага году колькасьць работнікаў МАЗа зьменшылася на 10%, гэта 2000 чалавек. З «Гродна-Азоту» звольнілі 2,4 тысячы работнікаў — пятую частку ўсіх занятых. На 15% — на 1 тысячу працоўных — скараціўся пэрсанал «Магілёўхімвалакна».

Масвае беспрацоўе для Беларусі — новая зьява. Што варта было б рабіць уладам у такой няпростай сытуацыі? Найперш, не пагаршаць, не абвастраць праблему.

Насамрэч жа ўсё робіцца з дакладнасьцю да наадварот. Напрыклад,

кампанія барацьбы з «дармаедамі» («тунейдцамі») магла б мець хоць нейкі эканамічны сэнс, калі б у краіне быў дэфіцыт рабочых рук. Калі ж усьлед за прыватным сэктарам пачалі скарачаць работнікаў і дзяржпрадпрыемствы, спроба прымусіць працаваць незанятае насельніцтва ператвараецца ў абсурд.

Ці вось барацьба ўлады з індывідуальнымі прадпрымальнікамі (ІП). Гэтыя людзі ня толькі забясьпечваюць сябе працай, але трымаюць і найманых работнікаў. А прэзыдэнцкі ўказ № 222 фактычна пазбаўляе іх магчымасьці працаваць, разбурае іхні бізнэс. У выніку ІП папоўняць шэрагі беспрацоўных. Гаворка ідзе пра дзясяткі тысяч людзей.

Каму і навошта гэта трэба? Ствараецца ўражаньне, што ўлады штучна, уласнымі рукамі штурхаюць краіну да сацыяльнай нестабільнасьці.

Валер Карбалевіч
“Радые Свабода”